

การเข้าถึงและใช้ประโยชน์บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทหารผ่านศึกพิการ : กรณีศึกษาโรงพยาบาลทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์

ณัฐพัชร์ วัชรโชคธนกรณ์*

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การเข้าถึงและใช้ประโยชน์บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทหารผ่านศึกพิการกรณีศึกษาโรงพยาบาลทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1. การฟื้นฟูทางด้านกายภาพ 2. การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา 3. การฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ 4. การฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคมของทหารผ่านศึกพิการ ในโรงพยาบาลทหารผ่านศึก เป็นการวิจัยเชิงสำรวจกลุ่มตัวอย่างเป็น ทหารผ่านศึกพิการ ผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน ที่เข้ารับการรักษาพยาบาล ณ โรงพยาบาลทหารผ่านศึกจำนวน 130 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ทหารผ่านศึกพิการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 68 ปี ส่วนใหญ่เป็นทหารผ่านศึกพิการบัตรชั้นที่ 4 มีสถานภาพสมรสโสด และไม่ได้ประกอบอาชีพ ซึ่งมีสาเหตุของความพิการเกิดจากอุบัติเหตุมากที่สุด โดยส่วนมากพิการทางการเคลื่อนไหว ทหารผ่านศึกมีความรับรู้สิทธิตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 2550 รองลงมาการรับรู้เรื่องสาระสำคัญของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 ด้านสิทธิ พบว่า ทหารผ่านศึกพิการมีการรับรู้ในเรื่องการจะขอจดทะเบียนคนพิการได้ต้องดำเนินการเรื่องเพื่อขอใบรับรองความพิการกับโรงพยาบาลก่อนมากที่สุด เช่นเดียวกับการเข้าถึงสิทธิ แต่ในด้านการใช้ประโยชน์กลับพบว่า มีการใช้ประโยชน์ตามสาระสำคัญของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 ด้านสิทธิตามมาตรา 20 อยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของบริการการฟื้นฟูสมรรถภาพนั้น บริการการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคม ทหารผ่านศึกพิการ มีการรับรู้ในเรื่อง การมีสิทธิได้รับเบี้ยความพิการเดือนละ 800 บาท มากที่สุด เช่นเดียวกับในด้านการเข้าถึง พบว่า ทหารผ่านศึกพิการมีสิทธิได้รับเบี้ยความพิการเดือนละ 800 บาท มากที่สุด โดยภาพรวมมีการใช้ประโยชน์ด้านสิทธิบริการการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้ง 4 ด้าน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 2550 อยู่ในระดับปานกลางและในส่วนของบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ

ตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 ทหารผ่านศึกพิการรับรู้สิทธิ ในส่วนของบริการการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 ผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้ในเรื่อง ทหารผ่านศึกพิการบัตรชั้นที่ 1 มีสิทธิได้รับทุนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ มากที่สุดร้อยละ 80.0 ในด้านการเข้าถึง พบว่า ทหารผ่านศึกพิการมีสิทธิได้รับบริการกายภาพบำบัดภายหลังความพิการมากที่สุดร้อยละ 80.0 โดยภาพรวมทหารผ่านศึกพิการมีการใช้ประโยชน์ด้านสิทธิบริการการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้ง 4 ด้านตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ควรร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรภาคีเครือข่ายคนพิการ ทั้งหน่วยงานรัฐบาลและเอกชน เพื่อร่วมกำหนดแผนในการพัฒนาการจัดสวัสดิการให้เหมาะสมและคำนึงถึงประโยชน์ของทหารผ่านศึกพิการสูงสุด มีการสำรวจ นโยบายและสวัสดิการของทหารผ่านศึกพิการในข้อแตกต่างของสิทธิประโยชน์ ในแต่ละชั้นบัตรอย่างเหมาะสม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของสิทธิที่ทหารผ่านศึกได้รับ ให้เกิดความเท่าเทียมอย่างมีคุณภาพ รวมถึงมีการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการจัดสวัสดิการให้ทหารผ่านศึกพิการทันต่อสถานการณ์คนพิการที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน รวมถึงสิทธิประโยชน์ควรเข้าถึงได้ง่าย เจื่อนใจและข้อกำหนดอาจมีการปรับเปลี่ยน ตามวาระโอกาสในสถานการณ์นั้นๆ

คำสำคัญ: การเข้าถึงและใช้ประโยชน์, บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ, ทหารผ่านศึกพิการ

* นักศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2558)

สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Access and Usage of Veteran Rehabilitation Services: A Case Study
of Veterans General Hospital attached to The War Veterans Organization of Thailand
Under Royal Patronage of His Majesty the King

Natthaphat Watcharachokthanakorn

Abstract

The Study on “Access and Usage of Veteran Rehabilitation Services: A Case Study of Veterans General Hospital attached to The War Veterans Organization of Thailand Under Royal Patronage of His Majesty the King” aims to study access and usage of 4 veteran rehabilitation services (i.e. medical rehabilitation, educational rehabilitation, occupational rehabilitation and social rehabilitation) in Veterans General Hospital. In this survey research, the sample were 130 outpatients and inpatients i.e. disabled veterans treated at Veterans General Hospital. The data was collected by questionnaire and analyzed by Statistical Package for the Social Sciences. The statistics included frequency, percentage, mean and standard deviation. The study results were summarized as follows.

Most veterans were male, aged 68 years, held forth-level cards and had no occupation. The first cause of disability was accident. Most veterans had physical disability. From the study, 113 veterans acknowledged rights under the Empowerment of Persons with Disabilities Act B.E. 2550 (2007), followed by recognizing key contents of the Empowerment of Persons with Disabilities Act B.E. 2550 (2007). Regarding rights, veterans acknowledged requirement on hospital disability certificates for disabled registration and right access. The usage according to the Empowerment of Persons with Disabilities Act B.E. 2550 (2007) (rights under Section 20) was at the moderate level. Regarding social rehabilitation services, the most acknowledged right was monthly allowance of 800 Baht. The most accessible right was monthly allowance of 800 Baht. The overall usage of 4 rehabilitation services under the Empowerment of Persons with Disabilities Act B.E. 2550 (2007) was at the moderate level. For rehabilitation services under The War Veterans Organization of Thailand Act B.E. 2510 (1967), veterans acknowledged rights on educational rehabilitation services.

The most acknowledged right was Queen Sirikit scholarships for first-level card veterans (80.0%). The most accessible right was physical therapy for disability (80.0%). The overall usage of 4 rehabilitation service rights under the Empowerment of Persons with Disabilities Act B.E. 2510 (1967) was at the moderate level.

The recommendations are that The War Veterans Organization of Thailand should collaborate with organizations and networks of the disabled, both private and public units, to jointly set proper welfare development plans; and take into consideration the highest benefits of veterans. In order to reduce unfair rights and ensure fair treatment, welfares and policies for each card class in term of right difference should be surveyed properly. Policies on veteran welfare should be studied, developed and updated. Rights should be easily accessed. Terms and conditions may be changed from time to time.

Keywords: Access and Usage, Rehabilitation Services, Disabled Veterans

บทนำ

ในปัจจุบัน สังคมไทยมีความเสี่ยงที่จะส่งผลให้เกิดความพิการที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น คนพิการมักถูกมองให้เป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเป็นภาระ ขาดโอกาสในการเข้าถึงการบริการสาธารณะต่างๆ ทั้งที่คนพิการเป็นสมาชิกกลุ่มหนึ่งของสังคมไทยที่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือและการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างจริงจัง การดูแลคนพิการทุกกลุ่มวัยมีความซับซ้อน และมีปัญหาที่เกี่ยวข้องกันไปทุกด้าน ดังนั้น คุณภาพชีวิต เป็นตัวชี้วัดเพื่อให้บุคคลเหล่านี้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้ โดยผ่านการบริการช่วยเหลือทางสุขภาพด้านการแพทย์ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพและด้านสังคม ให้คนพิการสามารถเข้าถึงบริการต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง มีแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณค่า ในประเทศไทยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ด้วยการตราพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการอย่างครอบคลุม ซึ่งถือเป็นฉบับแรก ต่อมาได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2556 หลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 เป็นระยะเวลานาน ทำให้สาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับการสงเคราะห์และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 โดยมีเจตนารมณ์เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางและปรับปรุงวิธีการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และเพื่อกำหนดบทบาทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองคนพิการ

การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในช่วงที่ผ่านมาเป็นการวางรากฐานที่สำคัญที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการบนฐานสิทธิมากยิ่งขึ้น ซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในช่วงต่อไปจะต้องมีการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามสิทธิประโยชน์ต่างๆ อย่างต่อเนื่องต่อไปส่งผลให้ประเทศไทยมีการออกกฎหมาย กฎกระทรวง

กฎระเบียบ รวมถึงการมีนโยบาย มีแผนงานด้านคนพิการต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย อีกทั้งกระแสโลกที่มุ่งส่งเสริมความเสมอภาคและการมีส่วนร่วมของคนพิการอย่างเท่าเทียม การปกป้องคุ้มครองสิทธิพิทักษ์สิทธิขั้นพื้นฐาน ไม่เลือกปฏิบัติ ปัจจุบันแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเป็นฉบับที่มุ่งเน้นให้มีโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เพื่อ สนับสนุนให้คนพิการที่อยู่ห่างไกลและมีความลำบาก สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากบริการของรัฐ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ คนพิการเป็นทรัพยากรส่วนหนึ่งของประเทศ แต่เนื่องจากสภาพของความพิการเป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิตในการประกอบอาชีพและในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม โดยที่สมควรสนับสนุนส่งเสริมให้คนพิการได้มีโอกาสในด้านต่างๆ สามารถดำรงชีวิต ประกอบอาชีพและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคมเท่าเทียมกับคนปกติทั่วไป รวมถึงสนับสนุนให้คนพิการได้รับการคุ้มครองการสงเคราะห์ การพัฒนาและการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยวิธีการทางการแพทย์ ทางการศึกษา ทางสังคมและการมีอาชีพตลอดจนแก้ไขปัญหาและจัดอุปสรรคต่างๆ ทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่คนพิการ โดยมีสาระสำคัญสิทธิประโยชน์ ดังนี้ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มีการกำหนดถึงสิทธิต่างๆ ของคนพิการ เช่น ตามมาตรา 20 คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ กฎหมายดังกล่าว มีวัตถุประสงค์ในการพิทักษ์คุ้มครองสิทธิของคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ การศึกษา การมีอาชีพ และทางสังคม รวมทั้งให้สังคมมีส่วนร่วมในการเกื้อกูล และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และไม่กระทำการใดๆ ซึ่งถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ นอกจากนั้นยังกำหนดให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ที่คนพิการควรได้รับโดยเร็วที่สุดเมื่อพบความพิการ ไม่ว่าจะเป็น

ความพิการแต่กำเนิด หรือความพิการภายหลัง โดยทั่วไป ดังนั้น การฟื้นฟูสมรรถภาพมีความสำคัญเป็นอย่างมาก มักเริ่มจากการให้บริการ ทางด้านการแพทย์เพื่อสร้างเสริมศักยภาพด้านร่างกาย และจิตใจในการประกอบกิจวัตรประจำวัน และเรียนรู้การใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ เมื่อฟื้นฟูสมรรถภาพให้มีความพร้อมในระดับหนึ่งแล้ว คนพิการจึงเข้าสู่ระบบการศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ และสติปัญญา รวมทั้งพัฒนาทักษะด้านสังคมเพื่อการดำเนินชีวิตร่วมกับคนทั่วไป ต่อมาจึงพัฒนาทักษะด้านการประกอบอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้คนพิการมีรายได้ และไม่เป็นภาระต่อครอบครัวหรือสังคม เพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการสามารถดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของคนพิการอย่างแท้จริง จึงทำให้เกิดอนุบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิที่สำคัญอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งครอบคลุมวิถีชีวิตคนพิการ ตั้งแต่เกิดจนตาย ได้แก่

1. เบี้ยความพิการ-คนพิการทุกคนที่มีสมุด/บัตรประจำตัวคนพิการมีสิทธิลงทะเบียนขอรับ “เบี้ยความพิการ” นอกจากนั้น คนพิการที่สูงอายุ หรืออายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป มีสิทธิได้รับทั้ง “เบี้ยความพิการ” และ “เบี้ยผู้สูงอายุ” 2. บริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ แต่เดิมคนพิการได้รับบริการทางการแพทย์เพียง 13 รายการ ในปี 2550 นี้ คนพิการได้รับบริการจำนวนรวมเป็น 2 เท่า คือ รวม 26 รายการ นับว่าในปัจจุบันการให้บริการจากภาครัฐที่มีต่อคนพิการเป็นไปอย่างสอดคล้องกับความต้องการในการดำรงชีวิตของคนพิการมากขึ้น โดยสิทธิประโยชน์นั้นครอบคลุมวิถีชีวิตของคนพิการในการดำรงชีวิตของคนพิการอย่างปกติสุขทั้งนี้ พระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 หมวด 3 หลักเกณฑ์ และวิธีการสงเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับการบริการฟื้นฟู มีสาระสำคัญสิทธิประโยชน์ การสงเคราะห์ ทั้ง 6 ประเภท คือ

1. การเกษตรสามารถเช่าประกอบอาชีพในนิคมเกษตร หรือนิคมประมงขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกฝากเช่าทำกินในนิคมเกษตรนิคมสวนป่า

หรือนิคมสหกรณ์ของสวนราชการอื่นๆ ตลอดจนของเอกชนให้คำแนะนำในการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ การประมงและการใช้เครื่องมือทุนแรงติดตอประสานงานกับสวนราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

2. การอาชีวบริการและแนวอาชีพการส่งเสริมอาชีพการจ้างงาน การค้าประกันเข้าทำงาน การจัดตั้งโรงเรียนฝ่อกอาชีพและโรงงานในอารักรศึกษาการฝ่อกอาชีพเป็นการศึกษาวิชาชีพระยะสั้น

3. การสวัสดิการและการศึกษาให้การสงเคราะห์ประสมภัยพิบัติ พิการทุพพลภาพหรือพิการตายอรรถดัจายเงินช่วยเหลือครั้งคราว เยี่ยมเยียนช่วยเหลือผู้ที่ได้รับบาดเจ็บหรือเจ็บป่วย เยี่ยมเยียนช่วยเหลือทหารผ่านศึกและครอบครัวเป็นครั้งคราว จัดที่ดินหรืออาคาร จ่ายเงินเชิดชูเกียรติจายเงินช่วยเหลือเป็นคาคครองชีพพิเศษจายเงินเลี้ยงชีพพิเศษ ตลอดจนสวัสดิการอื่นๆ การศึกษาจนจบระดับปริญญาตรีทั้งในและนอกประเทศ

4. การรักษาพยาบาลให้การสงเคราะห์คาครักษาพยาบาลในโรงพยาบาลหรือในสถานพยาบาลขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกการสงเคราะห์ผู้พิการทุพพลภาพหรือพิการการสงเคราะห์คาคลดบุตร

5. การให้สินเชือสินเชือเพื่อการเกษตรระยะสั้นสินเชือเพื่อการประกอบอาชีพสินเชือเพื่อการสวัสดิการสินเชือเพื่อที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินสินเชือเพื่อการเคหะสงเคราะห์

6. การส่งเสริมสิทธิและเกียรติสิทธิพิเศษสิทธิพิเศษ ขอลดหย่อนคาคโดยสารสาธารณะได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและภาคเอกชน จัดให้มีการบำเพ็ญกุศลทางศาสนา ในวาระอันเป็นที่ระลึกของทหารผ่านศึกนอกประจำการที่นับถือศาสนาต่างๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

โดยสามารถจัดกลุ่ม พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และ พระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 หมวด 3 หลักเกณฑ์และวิธีการสงเคราะห์ เป็น บริการฟื้นฟูสมรรถภทั้ง 4 ด้านเพื่อนำมาศึกษาการจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพเพื่อให้เกิดการเข้าถึงและใช้ประโยชน์สรุ่ได้ดังตารางที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้นดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ

บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ	พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550	พ.ร.บ. องค์การส่งเสริมกิจการทางการศึกษา พ.ศ. 2510
1. การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐฟรี - ค่าอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการฟรี - ได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางกระบวนการทางการแพทย์ 26 รายการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลทั้งครอบครัวปีละ 3,000 บาท กรณีที่รักษาพยาบาล รพ.ทหารผ่านศึกฟรี - ค่าอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการฟรี
2. การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าใช้จ่ายในการศึกษาคนพิการตั้งแต่ขั้นพื้นฐานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จนถึงระดับปริญญาตรีทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าใช้จ่ายในการศึกษาทหารผ่านศึก, ภรรยา, บุตรจนจบปริญญาตรีและปริญญาโททั้งในประเทศและต่างประเทศเฉพาะบัตรชั้นที่ 1 - ค่าใช้จ่ายในการศึกษาทหารผ่านศึกบัตรชั้น 2, 3, 4 ปีละ 8,000 บาท - ทูการศึกษาจนจบปริญญาตรีแก่บุตรบัตรชั้น 2, 3, 4
3. การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> - กู้เงินเพื่อการประกอบอาชีพ 60,000 บาท ทั้งการกู้รายบุคคลและการกู้เป็นกลุ่ม - มีสิทธิได้รับการเข้าทำงานตามโควตารัฐ 1: 100 คน - มีสิทธิเข้ารับการแนะแนวในการส่งเสริมอาชีพ - มีสิทธิเข้ารับบริการจัดหางานและฝึกอาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> - กู้เงินเพื่อการประกอบอาชีพ 50,000 บาท - มีสิทธิได้รับการเข้าทำงานตามโควตารัฐ 1: 100 คน - มีสิทธิเข้ารับการแนะแนวในการส่งเสริมอาชีพ - มีสิทธิเข้ารับการจัดหางานและฝึกอาชีพ - มีสิทธิที่ดินทำกินในนิคมการเกษตรและการประมง
4. การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - การได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพคนพิการ 800 บาท - มีสิทธิได้รับผู้ช่วยคนพิการ (สำหรับคนพิการระดับรุนแรง) ซึ่งผ่านการฝึกอบรมตามมาตรฐานและลงทะเบียนแล้ว - มีสิทธิได้รับการยอมรับและเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน - มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ 	<ul style="list-style-type: none"> - การได้รับเงินช่วยเหลือรายเดือนไม่เกินเดือนละ 3,100 บาท ขึ้นอยู่กับเกณฑ์การตรวจประเมินสภาพความพิการและสภาพครอบครัวสังคมและรายได้เฉลี่ยต่อปี ไม่เกินปีละ 34,000 บาท เฉพาะบัตรชั้น 2, 3, 4 - เงินช่วยเหลือครั้งคราวเยี่ยมเยียนทหารที่ได้รับบาดเจ็บเจ็บป่วย - เงินเชิดชูเกียรติ เดือนละ 4,000 บาท เฉพาะบัตรชั้นที่ 1 - เงินเชิดชูเกียรติ ในกรณีได้รับเหรียญกล้าหาญ ได้เพิ่มอีกเดือนละ 5,000 บาท เฉพาะบัตรชั้นที่ 1 - เงินเลี้ยงชีพพิเศษในกรณีมีบ้านญาติพิเศษ เดือนละ 5,700 บาท เฉพาะบัตรชั้นที่ 1 - เงินเลี้ยงชีพพิเศษในกรณีไม่มีบ้านญาติพิเศษเดือนละ 7,300 บาท เฉพาะบัตรชั้นที่ 1 - เงินสงเคราะห์กรณีประสบภัยพิบัติจ่ายตามจริงไม่เกิน 10,000 บาท - เงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน
5. การบริการสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 14. คนพิการและผู้ดูแลคนพิการสามารถได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้คนละ 60,000 บาท 15. คนพิการ สามารถได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกทางการสื่อสารข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี 16. คนพิการสามารถได้รับผู้ช่วยคนพิการ (สำหรับคนพิการระดับรุนแรง) ซึ่งผ่านการฝึกอบรมตามมาตรฐานและลงทะเบียนแล้ว 17. คนพิการสามารถได้รับค่าใช้จ่ายสำหรับจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกที่สถานที่ที่ก่ปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย 18. คนพิการสามารถได้รับสถานที่เลี้ยงดูสำหรับคนพิการไร้ที่พึ่ง 19. คนพิการสามารถรับล่ามภาษามือ 	<ul style="list-style-type: none"> - เงินทำศพรายละ 10,000 บาท - ลดหย่อนค่าโดยสารสาธารณะ

จากตารางที่ 1 พบว่า พระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 หมวด 3 หลักเกณฑ์และวิธีการสงเคราะห์มีแนวทางสิทธิและสวัสดิการเป็นไปไม่สอดคล้องกันกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 2550 พบว่ายังมีช่องว่างในสิทธิและสวัสดิการในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ ได้แก่

1. การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์พบว่า สิทธิและสวัสดิการพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 2550 ครอบคลุมและอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตให้แก่คนพิการได้มากกว่าโดยสามารถเข้าถึงบริการการรักษาพยาบาลจากโรงพยาบาลในสังกัดของรัฐได้ฟรีทั่วประเทศ ซึ่งในส่วนของพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 หมวด 3 หลักเกณฑ์และวิธีการสงเคราะห์ สามารถเข้ารับบริการการรักษาพยาบาลฟรี ได้จาก โรงพยาบาลทหารผ่านศึก ซึ่งอาจทำให้ทหารผ่านศึกพิการตามพื้นที่ห่างไกลไม่ความสะดวกที่จะเดินทางเข้ารับการรักษาพยาบาลทหารผ่านศึก เกิดเป็นช่องว่างและความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการในด้านการรักษาพยาบาล

2. การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษาพบว่า สิทธิและสวัสดิการพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 2550 จัดสวัสดิการ ให้คนพิการได้รับโอกาสทางการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง ในส่วนของพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2510 หมวด 3 หลักเกณฑ์และวิธีการสงเคราะห์จัดสวัสดิการส่งเสริมการศึกษาให้แก่บุตร

3. การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านอาชีพ พบว่า สิทธิและสวัสดิการพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 2550 คนพิการสามารถ กู้เงินเพื่อการประกอบอาชีพ 60,000 บาท ทั้งการกู้รายบุคคลและการกู้เป็นกลุ่มในส่วนของพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 หมวด 3 หลักเกณฑ์และวิธีการสงเคราะห์ทหารผ่านศึกพิการ กู้เงินเพื่อการประกอบอาชีพ 50,000 บาทต่อคน

4. การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านสังคมพบว่า สิทธิและสวัสดิการพระราชบัญญัติส่งเสริม

และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 2550จัดสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตคนพิการในสังคม เช่นการได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพคนพิการ 800 บาท บริการผู้ช่วยคนพิการ (สำหรับคนพิการระดับรุนแรง) ซึ่งผ่านการฝึกอบรมตามมาตรฐานและลงทะเบียนแล้ว การได้รับการยอมรับและเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน และการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบายแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคนพิการซึ่งพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 หมวด 3 หลักเกณฑ์และวิธีการสงเคราะห์ ไม่มีการจัดบริการในส่วนที่กล่าวนี้เน้น สวัสดิการการจ่ายเงินตามความเดือดร้อนและขั้นบันได ดังตารางที่ปรากฏ

5.บริการสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายพบว่า สิทธิและสวัสดิการพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 2550 จัดสวัสดิการสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายได้อย่างครอบคลุมต่อความจำเป็นในการดำรงชีวิตของคนพิการ เน้นการสนับสนุนให้คนพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกทางสังคมให้กับคนพิการ เช่น คนพิการและผู้ดูแลคนพิการสามารถได้รับสำหรับคนพิการการลดหย่อนภาษีเงินได้คนละ 60,000 บาทบริการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการสื่อสารข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีบริการผู้ช่วยคนพิการ (สำหรับคนพิการระดับรุนแรง) ซึ่งผ่านการฝึกอบรมตามมาตรฐาน และลงทะเบียนแล้ว มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายสำหรับจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกที่สถานที่พัก ปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยและสถานที่เลี้ยงดูสำหรับคนพิการไร้ที่พึ่งตลอดจนมีสิทธิได้รับบริการล่ามภาษามือ

จากประเด็นปัญหาที่พบ จึงทำให้เกิดช่องว่างในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทหารผ่านศึกพิการเพราะถือว่าทหารผ่านศึกพิการคือพลเมืองไทยควรส่งเสริมให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการว่าด้วยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 เช่นกัน ผู้ศึกษาเชื่อว่า หากทหารผ่านศึกพิการได้รับการส่งเสริมสิทธิพื้นฐาน (Right-Based Approach) ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 2550 รวมถึง การสร้าง

กระบวนการและกลไกการรับรู้สิทธิและใช้ประโยชน์ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 2550 ควบคู่ไปกับการใช้ประโยชน์ จากสิทธิตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2510 หมวด 3 หลักเกณฑ์และวิธีการสงเคราะห์ จะสามารถทำให้ทหารผ่านศึกพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุขดังนั้นการส่งเสริมสิทธิพื้นฐาน (Right-Based Approach) จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ สังคมไทยตลอดจนภาครัฐและภาคเอกชน ควรคำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของคนพิการ อย่างจริงจังไม่เลือกปฏิบัติ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการขจัดมลทินประทับและตราบาปทั้งปวง เนื่องเพราะมลทินประทับและตราบาปเป็นอุปสรรคสำคัญของการส่งเสริมสิทธิขั้นพื้นฐานของคนพิการ และทำให้คนพิการเข้าไม่ถึงสิทธิและสวัสดิการ การกีดกัน อยุ่ดี มีสุข เป็นสำคัญสิทธิคนพิการซึ่งถือเป็นสิทธิพื้นฐาน (Right-Based Approach) ตามกฎหมายของคนพิการ ถูกกำหนดสิทธิคนพิการไว้โดยกฎหมายหลายฉบับ ทั้งนี้ยังพบว่าคนพิการยังไม่สามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานได้ ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำและความไม่เท่าเทียมในสังคม ดังนั้นจึงทำให้ผู้ศึกษา มีความต้องการที่จะศึกษาเรื่องการเข้าถึงและใช้ประโยชน์บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทหารผ่านศึกพิการ กรณีศึกษาโรงพยาบาลทหารผ่านศึกสังกัดองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์เพราะทหารผ่านศึกพิการ ซึ่งถือว่าเป็นคนพิการตามคู่มือแนวทางการประเมินการสูญเสียสมรรถภาพทางร่างกายและจิต ฉบับเฉลิมพระเกียรติในโอกาสการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครองราชย์ 60 ปี ผู้ศึกษาต้องการผลการศึกษาเพื่อ พัทธ์สิทธิเพื่อให้ทหารผ่านศึกพิการเข้าถึงสิทธิอย่างเหมาะสมทั่วถึงตามความต้องการในการดำรงชีวิตอย่างปกติและมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยเชื่อมโยงตามสิทธิตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2510 และพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ให้เป็นไปอย่างสอดคล้องกัน ทำลายช่องว่างในสิทธิที่เกิดขึ้น ส่งเสริมให้สิทธิทั้ง 2 พ.ร.บ. เสริมเติมเต็มกันเพื่อส่งเสริมให้ทหารผ่านศึกพิการสามารถ เข้าถึงและใช้ประโยชน์จาก พระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2510 และพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคน

พิการ พ.ศ. 2550 ได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม เพราะการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ จึงเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ที่คนพิการควรได้รับโดยเร็วที่สุด เมื่อพบความพิการไม่ว่าจะเป็นความพิการแต่กำเนิด หรือความพิการภายหลัง โดยทั่วไป การฟื้นฟูสมรรถภาพมักเริ่มทางด้านการแพทย์เพื่อสร้างเสริมศักยภาพด้านร่างกาย และจิตใจในการประกอบกิจวัตรประจำวัน และเรียนรู้การใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ เมื่อฟื้นฟูสมรรถภาพให้มีความพร้อมในระดับหนึ่งแล้ว คนพิการจึงเข้าสู่ระบบการศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ และสติปัญญา รวมทั้งพัฒนาทักษะด้านสังคมเพื่อการดำเนินชีวิตร่วมกับคนทั่วไป ต่อมาจึงพัฒนาทักษะด้านการประกอบอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้คนพิการมีรายได้ มีทักษะทางสังคมและไม่เป็นภาระต่อครอบครัวหรือสังคม ผู้ศึกษาเชื่อว่างานวิจัยเรื่องนี้จะส่งเสริมให้ทหารผ่านศึกพิการ ได้รับโอกาสและการพัฒนาศักยภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน สามารถเข้าถึงบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ เข้าถึงทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ การพัฒนาเศรษฐกิจมีฐานกว้าง ครอบคลุมทั่วถึงและสร้างโอกาสสำหรับคนพิการมากขึ้น บนหลักการการยอมรับอย่างมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์และลดช่องว่างในสังคมดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาการรับรู้สิทธิบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทหารผ่านศึกพิการของโรงพยาบาลทหารผ่านศึก
2. เพื่อศึกษาการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทหารผ่านศึกพิการ
3. เพื่อศึกษาการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทหารผ่านศึกพิการ

วิธีการศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา
 ศึกษาการเข้าถึงการใช้ประโยชน์บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทหารผ่านศึกพิการ กรณีศึกษาโรงพยาบาลทหารผ่านศึกสังกัดองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์ 4 ด้าน ได้แก่
 1) การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ 2) การฟื้นฟู

สมรรถภาพทางการศึกษา 3) การฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคม 4) การฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ

ขอบเขตด้านประชากร

ทหารผ่านศึกพิการ ผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก เข้าหลักเกณฑ์ตามคู่มือแนวทางการประเมินการสูญเสียสมรรถภาพทางร่างกายและจิต ฉบับเฉลิมพระเกียรติในโอกาสการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครองราชย์ 60 ปี เพื่อเป็นเกณฑ์การประเมินความพิการของทหารผ่านศึก ประเภทผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก ที่เข้ารับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพของโรงพยาบาลทหารผ่านศึก

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นจากประมวลความคิด เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ลักษณะของคำถามประกอบด้วย คำถามแบบปลายปิด (Closed-Ended) และคำถามแบบปลายเปิด (Opened-Ended) เป็นแบบสอบถามที่ใช้สัมภาษณ์ทหารผ่านศึกพิการ สำคัญในการศึกษา แบ่งคำถามออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประเภทของความพิการ จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการรับรู้การเข้าถึงและใช้ประโยชน์ สิทธิคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 2550 และการรับรู้การเข้าถึงและใช้ประโยชน์ตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 ทหารผ่านศึกพิการกรณีศึกษาโรงพยาบาลทหารผ่านศึกสังกัดองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์ คำถามปลายปิดประกอบด้วย บริการด้านการแพทย์ บริการด้านการศึกษา บริการด้านอาชีพ บริการด้านสังคม และบริการสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด จำนวน 93 ข้อ

การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

1. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบ (Pre-test) กับทหารผ่านศึกพิการกรณีศึกษาโรงพยาบาลทหารผ่านศึกสังกัดองค์การสงเคราะห์ทหาร

ผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน 30 ราย เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วตรวจสอบข้อบกพร่องของแบบสอบถามตามที่สร้างขึ้นและแก้ไขเพิ่มเติมข้อความในแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์และเที่ยงตรงของเนื้อหา ก่อนนำไปใช้สอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

2. การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปตรวจสอบเอกสารและผลงานที่เกี่ยวข้องแล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยประธาน กรรมการสภานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไขความเข้าใจและการใช้ภาษาที่ถูกต้อง

3. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปทดสอบโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องของแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูล ทหารผ่านศึกพิการที่มารับบริการร่างกายอุปกรณ์โรงพยาบาลทหารผ่านศึก

2. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

3. จากการเก็บรวบรวม สามารถเก็บแบบสอบถามได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้รับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลมาครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 130 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมดแล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (Statistical Package for Social Science: SPSS) ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ดังนี้

1. การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ (Percentage)

2. ค่าเฉลี่ย (Mean)

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การเข้าถึงและใช้ประโยชน์ บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทหารผ่านศึกพิการ กรณีศึกษาโรงพยาบาลทหารผ่านศึกในพระบรม ราชูปถัมภ์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเข้าถึงและ การใช้ประโยชน์จากบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1. การฟื้นฟูทางการแพทย์ 2. การ ฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา 3. การฟื้นฟู สมรรถภาพทางอาชีพ 4. การฟื้นฟูสมรรถภาพทาง สังคม ของทหารผ่านศึกพิการ ในโรงพยาบาลทหาร ผ่านศึก โดยทำการเก็บแบบสอบถามจากทหารผ่าน ศึกพิการ ผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในที่ได้รับการ รักษาพยาบาลของ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก จำนวน 130 คน มีผลการสรุป และอภิปรายผล ข้อเสนอแนะดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 97.7 มีอายุเฉลี่ย 68 ปี ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่พบว่าเป็นทหารผ่านศึกพิการบัตรชั้นที่ 4 ร้อย ละ 34.6 มีสถานภาพสมรสโสด ร้อยละ 39.2 ส่วนใหญ่ ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 65.4 ซึ่งมีสาเหตุของความ พิกการเกิดจาก อุบัติเหตุมากที่สุด ร้อยละ 41.5 โดย ส่วนมากพิการทางการเคลื่อนไหว ร้อยละ 76.5

จากการศึกษา การเข้าถึงและใช้ประโยชน์ บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทหารผ่านศึกพิการ: กรณีศึกษาโรงพยาบาลทหารผ่านศึกพบว่าผู้ตอบ แบบสอบถามทหารผ่านศึกพิการ จำนวน 113 คน หรือร้อยละ 86.9 รับรู้ สิทธิตามพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 2550 อยู่ใน ระดับ ปานกลาง สามารถสรุปได้ว่า

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 ด้าน สิทธิพบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีการรับรู้ในเรื่อง การจะขอจดทะเบียนคนพิการได้ต้องดำเนินเรื่อง เพื่อขอไปรับรองความพิการกับโรงพยาบาลก่อนมาก ที่สุดร้อยละ 88.5 เช่นเดียวกับการเข้าถึงสิทธิ มี จำนวนร้อยละ 58.5 แต่ในด้านการใช้ประโยชน์กลับ พบว่า มีการใช้ประโยชน์ตามสาระสำคัญของ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคน

พิการ พ.ศ.2550 ด้านสิทธิ ตามมาตรา 20 อยู่ใน ระดับ ปานกลาง

บริการการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดย กระบวนการทางการแพทย์ผู้ตอบแบบสอบถาม มี การรับรู้ในเรื่อง ทหารผ่านศึกพิการที่มีบัตร ประจำตัวคนพิการ สามารถรับบริการฟื้นฟู สมรรถภาพตามสภาพของความพิการของรัฐได้ทุก แห่ง มากที่สุดร้อยละ 62.5 ในด้านการเข้าถึงสิทธิ กลับพบว่า ทหารผ่านศึกพิการเข้าถึงสิทธิที่สามารถ ขอรับกายอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยความพิการ เช่น เครื่องช่วยฟัง ในคลยพินิจของแพทย์ ได้โดยไม่ต้อง เสียค่าใช้จ่าย มากที่สุดร้อยละ 63.8 แต่ในด้านการ ใช้ประโยชน์พบว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพโดย กระบวนการทางการแพทย์ อยู่ในระดับปานกลาง

บริการการฟื้นฟูสมรรถภาพทาง การศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถาม มีการรับรู้ในเรื่อง คนพิการ สามารถเข้าศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความ พิกการได้ อาทิเช่น โรงเรียนอาชีวะพระมหาไถ่ มูลนิธิ ช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย ในพระ ราชูปถัมภ์ มากที่สุดร้อยละ 56.9 ในด้าน การเข้าถึงพบว่า ทหารผ่านศึกพิการที่จดทะเบียนคน พิกการ สามารถได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้ง แต่แรกเกิดหรือตั้งแต่พบความพิการ มากที่สุดร้อย ละ 49.2 แต่ในด้านการใช้ประโยชน์ผู้ตอบ แบบสอบถาม มีการใช้ประโยชน์ด้านสิทธิการได้รับ การศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ ผู้ตอบ แบบสอบถาม มีการรับรู้ใน คนพิการมีสิทธิที่เข้า ทำงานตามโควตารัฐ มากที่สุดร้อยละ 67.7 เช่นเดียวกับในด้านการเข้าถึงพบว่า ทหารผ่านศึก พิกการมีสิทธิที่เข้าทำงานตามโควตารัฐมากที่สุด ร้อยละ 54.6 โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีการ ใช้ประโยชน์ด้านสิทธิการได้รับการอาชีพ อยู่ใน ระดับปานกลาง

บริการการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคม ผู้ตอบ แบบสอบถามการรับรู้ในเรื่อง การมีสิทธิได้รับเบี้ย ความพิการเดือนละ 800 บาท มากที่สุดร้อยละ 73.8 เช่นเดียวกับในด้านการเข้าถึงพบว่า ทหารผ่านศึก พิกการมีสิทธิได้รับเบี้ยความพิการเดือนละ 800 บาท มากที่สุดร้อยละ 73.8 โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถาม

มีการใช้ประโยชน์ด้านสิทธิการได้รับการฟื้นฟูทางสังคม อยู่ในระดับปานกลาง

บริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ ตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 ผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้ในเรื่อง ทหารผ่านศึกพิการมีสิทธิได้รับสิทธิบริการในการรักษาพยาบาลทั้งครอบครัวปีละ 3,000 บาทมากที่สุดร้อยละ 70.0 ในด้านการเข้าถึงพบว่า ทหารผ่านศึกพิการมีสิทธิได้รับบริการกายภาพบำบัดภายหลังความพิการมากที่สุดร้อยละ 80.0 โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีการใช้ประโยชน์ด้านสิทธิการได้รับการฟื้นฟูทางการแพทย์อยู่ในระดับปานกลาง

บริการการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 ผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้ในเรื่อง ทหารผ่านศึกพิการบัตรชั้นที่ 1 มีสิทธิได้รับ ทุนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ มากที่สุดร้อยละ 80.0 ในด้านการเข้าถึงพบว่า ทหารผ่านศึกพิการบัตรชั้นที่ 1 มีสิทธิได้รับ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาตนเอง และบุตรในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในประเทศมากที่สุดร้อยละ 80.0 โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีการใช้ประโยชน์ด้านสิทธิการได้รับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 ผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้ในเรื่อง ทหารผ่านศึกพิการมีสิทธิกู้เงินเพื่อการส่งเสริมการประกอบอาชีพคนละไม่เกิน 50,000 บาทกำหนดระยะเวลาผ่อนชำระไม่เกิน 3 ปี มากที่สุดร้อยละ 60.0 เช่นเดียวกับในด้านการเข้าถึงพบว่า ทหารผ่านศึกพิการมีสิทธิกู้เงินเพื่อการส่งเสริมการประกอบอาชีพคนละไม่เกิน 50,000 บาทกำหนดระยะเวลาผ่อนชำระไม่เกิน 3 ปี มากที่สุดร้อยละ 55.4 โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถาม มีการใช้ประโยชน์ด้านสิทธิการได้รับการฟื้นฟูทางด้านอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง

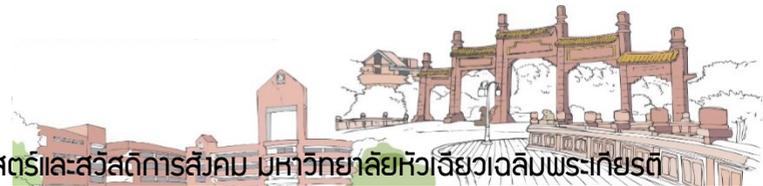
บริการการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคมตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 ผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้ในเรื่อง ทหารผ่านศึกพิการบัตรชั้นที่ 1 มีสิทธิได้รับเงินเลี้ยง

ชีพพิเศษในกรณีมีบ้านญาติพิเศษ เดือนละ 5,700 บาทเฉพาะบัตรชั้นที่ 1 และเงินช่วยเหลือแก่ทายาท 150,000 บาท มากที่สุดร้อยละ 77.1 แต่ในด้านการเข้าถึงพบว่า ทหารผ่านศึกพิการมีสิทธิได้รับบริการในการช่วยเหลือให้เข้าถึงสวัสดิการ โครงการกิจกรรมต่างๆ และการช่วยเหลือทางกฎหมายมากที่สุดร้อยละ 71.5 เช่นเดียวกับทหารผ่านศึกพิการมีสิทธิได้รับบริการให้คำปรึกษาและสนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมมากที่สุดร้อยละ 71.5 โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถาม มีการใช้ประโยชน์ด้านสิทธิการได้รับการฟื้นฟูทางด้านสังคมอยู่ในระดับปานกลาง

การอภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง “การเข้าถึงและใช้ประโยชน์บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทหารผ่านศึกพิการกรณีศึกษาโรงพยาบาลทหารผ่านศึก สังกัดองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์ ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบการแสดงความคิดเห็นจากผลการศึกษา ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 และตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 สามารถแบ่งประเด็นได้ 4 ด้าน คือ 1. บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ 2. บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา 3. บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ และ 4. บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคมของทหารผ่านศึกพิการ จากผลการศึกษาภาพรวมปรากฏดังนี้

ข้อมูลทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศชาย มากถึงร้อยละ 97.7 ค่าเฉลี่ยอายุเท่ากับ 68 ปี ซึ่งถือว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุ โดยส่วนมากกลุ่มตัวอย่าง พบเป็นบัตรชั้นที่ 4 ร้อยละ 34.6 สถานภาพโสด ร้อยละ 39.2 มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา และพบว่ากลุ่มตัวอย่างมากถึงร้อยละ 65.4 ไม่ได้ประกอบอาชีพ สาเหตุความพิการมาจากอุบัติเหตุ ประเภทของความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกายร้อยละ 76.5 ซึ่งเป็นจำนวนประเภทของความพิการมากที่สุด

**สาระสำคัญของพระราชบัญญัติส่งเสริมและ
พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550**

กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ในเรื่องขั้นตอนการขอจดทะเบียนคนพิการต้องดำเนินการขอใบรับรองความพิการกับโรงพยาบาลของรัฐก่อน มากที่สุด ถึงร้อยละ 88.5 สอดคล้องการเข้าถึงของกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเข้าถึงสาระสำคัญและมีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการขอจดทะเบียนคนพิการ มากที่สุด เช่นเดียวกัน โดยมากถึงร้อยละ 58.5 และประเด็นด้านการใช้ประโยชน์ก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้ดำเนินการจดทะเบียนคนพิการโดยดำเนินการเรื่องเพื่อขอใบรับรองความพิการกับโรงพยาบาลก่อน มากที่สุดเช่นเดียวกัน แต่ยังอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 1.35$ ซึ่งการที่กลุ่มตัวอย่างมีความรู้และสามารถเข้าถึงการจดทะเบียนคนพิการได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอน อาจกล่าวได้ว่า ขั้นตอนของการจดทะเบียนคนพิการนั้น เข้าใจง่าย รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการประชาสัมพันธ์สิทธิคนพิการอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง ทำให้กลุ่มตัวอย่างรับรู้และมีความตระหนักในสิทธิของตน จนกระทั่งนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากสิทธินั้น โดยการยื่นขอจดทะเบียนคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 สำหรับในส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่สามารถใช้ประโยชน์จากสิทธิที่ตนรับรู้ได้นั้น อาจเนื่องมาจากความแตกต่างทางลักษณะประชากร เช่น ลักษณะความพิการที่ส่งผลต่อการเดินทางและการสื่อสาร ตลอดจนบริบททางเศรษฐกิจและสิ่งอำนวยความสะดวกของคนพิการในการเดินทางไปจดทะเบียนคนพิการ นอกจากนี้กฎหมายยังไม่ได้มีการบังคับให้คนพิการทุกคนต้องจดทะเบียนคนพิการ ไม่มีการกำหนดโทษ หรือเงื่อนไขสำหรับคนที่ไม่จดทะเบียนคนพิการ ซึ่งประเด็นนี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนพิการไม่สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิของคนพิการที่กฎหมายกำหนดได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ มาปง (2551) ที่ได้ศึกษาการเข้าถึงบริการการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการภายหลังการจดทะเบียนคนพิการ: ศึกษาเฉพาะศูนย์บริการจดทะเบียนแบบเบ็ดเสร็จโรงพยาบาลสระบุรี กล่าวว่า อาชีพ รายได้ ประเภท

ความพิการที่แตกต่างกัน มีการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพแตกต่างกัน อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประเภทความพิการที่แตกต่างกันมีปัญหาอุปสรรคในการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพแตกต่างกัน มีความต้องการบริการทางภาครัฐ/เอกชนด้านการจัดสวัสดิการต่างๆ แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ จินา (2559) ได้การศึกษาเรื่องปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของคนพิการในการเข้าถึงสิทธิทางการแพทย์ ที่พบปัญหาในการจดทะเบียนคนพิการ ซึ่งกฎหมายไม่ได้กำหนดบังคับว่าคนพิการทุกคนซึ่งอยู่ในประเทศไทยและมีสัญชาติไทย ต้องมาดำเนินการยื่นขอจดทะเบียนคนพิการกับรัฐทุกคน หากไม่ปฏิบัติตามที่ได้กำหนดไว้จะมีบทลงโทษแก่คนพิการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ จึงยังคงเกิดปัญหาในการเข้าถึงการจดทะเบียนคนพิการที่ยังไม่ครอบคลุมคนพิการทั้งหมดที่มีอยู่ในประเทศไทยได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนพิการที่มีฐานะยากจน หรือคนพิการซึ่งอาศัยอยู่ในชนบทที่ด้อยโอกาส อีกทั้งยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่ทำให้ไม่สามารถไปดำเนินการจดทะเบียนคนพิการกับรัฐได้ เช่น ความสะดวกในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ความไม่เข้าใจถึงสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ เป็นต้น รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภรธรรม มงคลสวัสดิ์ (2546) ที่ศึกษาชีวิตและพฤติกรรมของคนพิการทางกาย ที่พบปัญหาอุปสรรคทางกายภาพว่าคนพิการมักจะไม่ค่อยได้ออกจากบ้านเพราะสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการเดินทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบททางไกลต้องพบกลับอุปสรรคยิ่งขึ้น

รองลงมากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ในเรื่องของกรณีคนพิการที่ไม่สามารถเดินทางมาเพื่อขึ้นทะเบียนคนพิการ สามารถให้ผู้ปกครองหรือญาติคนพิการยื่นเรื่องแทนได้ร้อยละ 68.5 โดยสามารถเข้าถึงได้ ร้อยละ 56.2 และสามารถใช้ประโยชน์ได้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 1.32 แสดงให้เห็นชัดเจนว่าคนพิการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้สิทธิคนพิการตามสาระสำคัญของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 ทำให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิคน

พิการในประเด็นนี้ตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง ซึ่ง การที่คนพิการบางกลุ่มไม่สามารถเข้าถึงสิทธิใน ประเด็นนี้ได้อาจเนื่องมาจากลักษณะการเลี้ยงดูคน พิการของคนในครอบครัวที่มองว่าคนพิการไม่ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ และเลี้ยงดูโดยให้อยู่ ภายในบ้าน และขาดการปฏิสัมพันธ์กับ บุคคลภายนอก และคนในครอบครัวส่วนใหญ่ก็ทุ่ม เวลาในการดูแลคนพิการมากกว่าการไปติดต่อ ราชการเพื่อดำเนินการให้คนพิการได้รับสิทธิตามที่ กฎหมายกำหนด ซึ่งมีความสอดคล้องใกล้เคียงกับ งานวิจัยเรื่องชีวิตและพฤติกรรมของคนพิการ ทางกายของ สุภรธรรม มงคลสวัสดิ์ (2546) ที่พบว่า ด้านเจตคติของครอบครัวส่วนใหญ่ มองว่าคนพิการ ไม่สามารถเลี้ยงชีพ และใช้ชีวิตอิสระได้จึงเลี้ยงดู แบบปกติไม่ให้นำคนพิการออกจากบ้านไปผจญกับ สังคมภายนอก

ในส่วนของประเด็นสาระสำคัญของ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคน พิการ พ.ศ.2550 ที่กลุ่มตัวอย่างมีการเข้าถึงและใช้ ประโยชน์น้อยที่สุด คือ คนพิการที่จะยื่นเรื่องทำบัตร คนพิการที่ไม่ต้องขอใบรับรองความพิการ คือ คน พิการโดยประจักษ์ อาทิเช่น คนพิการไม่มีลูกตาทั้ง 2 ข้าง คนพิการที่มีอวัยวะ มือ เท้า ที่ขาดไป โดยมี การรับรู้ร้อยละ 74.6 สามารถเข้าถึงได้ร้อยละ 57.7 แต่สามารถใช้ประโยชน์ได้น้อยที่สุด ในระดับปาน กลาง มีค่าเฉลี่ย 1.25 ทำให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างรับรู้ ในเงื่อนไขข้อกำหนดทางกฎหมายแต่ในการเข้าถึง และใช้ประโยชน์อาจไม่สามารถปฏิบัติจริงได้ ทั้งนี้ เนื่องจากการออกไปรับรองความพิการโดยแพทย์ ยัง จำเป็นต้องมีการตรวจวินิจฉัยความพิการทุกครั้ง ถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติ โดยแพทย์อาจไม่ทราบข้อ กฎหมายแน่ชัด จึงจำเป็นต้องมีการตรวจทุกครั้งถึง จะสามารถออกไปรับรองแพทย์ได้ จากสาระสำคัญของ ข้อกฎหมายในข้อนี้ อาจไม่ชัดเจนจึงทำให้กลุ่ม ตัวอย่างเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้น้อยที่สุด

บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 กลุ่มตัวอย่างมีการ รับรู้สิทธิใช้บริการการรักษายาพยาบาลตามสิทธิ 74

ได้จากโรงพยาบาลของรัฐทุกแห่ง มากที่สุดถึงร้อยละ 63.1 สามารถเข้าถึงได้ร้อยละ 57.7 แต่สามารถใช้ประโยชน์ได้น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.39 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ สามารถ เข้าถึงได้ แต่ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากสิทธิดังกล่าว ได้ ซึ่งในประเด็นนี้อาจเกิดจากกลุ่มตัวอย่างเป็น ทหารผ่านศึกพิการ ซึ่งใช้บริการศูนย์ชิน รพ.ทหาร ผ่านศึก อาจไม่ได้เข้ารับบริการจากโรงพยาบาลอื่นๆ ของรัฐ และการไม่มั่นใจในส่วนของค่าใช้จ่ายและ การปฏิบัติต่อกลุ่มตัวอย่างจึงทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่ กล้าเข้ารับบริการในโรงพยาบาลอื่นๆ ซึ่งขัดแย้งกับ สิทธิขอค่าปรึกษาและการอบรมเกี่ยวกับการดูแล สุขภาพได้ตามโรงพยาบาลของรัฐหรือโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพชุมชน ที่แม้กลุ่มตัวอย่างจะมีการรับรู้ เพียงร้อยละ 51.5 มีการเข้าถึงเพียงร้อยละ 43.1 แต่ สามารถใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยถึง 1.61 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างได้รับการให้บริการจาก เจ้าหน้าที่แต่ไม่รับรู้ว่าเป็นสิทธิของตนเองจึงได้รับการ จากรัฐ

ในส่วนของพระราชบัญญัติองค์การ สงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 กลุ่มตัวอย่างมี การรับรู้สิทธิได้รับสิทธิบริการในการรักษายาพยาบาล ทั้งครอบครัวปีละ 3,000 บาท มากที่สุดถึงร้อยละ 91.0 แต่สามารถเข้าถึงได้เพียงร้อยละ 47.7 และสามารถใช้ ประโยชน์ได้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 1.61 ซึ่งผล การศึกษาเป็นไปอย่างแปรผกผันกัน ทั้งนี้ อาจ เนื่องมาจากเกณฑ์การให้สิทธิการรักษาพยาบาลทั้ง ครอบครัวนี้ ในการใช้สิทธิจริง การรักษายาพยาบาลมักมี ค่าใช้จ่ายเกินกว่า 3,000 บาท จึงทำให้ไม่สามารถ เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิดังกล่าวได้ ใน ขณะเดียวกันสิทธิดังกล่าวเข้าใจง่ายและเป็นการให้การ สงเคราะห์ถ่วงหน้าโดยปราศจากเงื่อนไขมีเพียง หลักเกณฑ์ที่ต้องเป็นทหารผ่านศึกและครอบครัว เท่านั้นถึงจะได้รับบริการ จึงทำให้คนพิการรับรู้ เข้าใจ ได้ และกลุ่มคนพิการและครอบครัวจำนวนหนึ่งที่ เจ็บป่วยเล็กน้อยจึงสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

ซึ่งการรับรู้สิทธิทางการแพทย์ของคน พิการนั้น ยังคงพบปัญหาการรับรู้และการเข้าถึง บริการอยู่ กล่าวคือ แม้จะมีการรับรู้มาก แต่คน พิการไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการแพทย์ได้

เท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ จีนา และ พินิจ ทิพย์มณี (2559) ทำการศึกษาเรื่องปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของคนพิการในการเข้าถึงสิทธิทางการแพทย์ พบว่า ปัญหาสิทธิของคนพิการในการเข้าถึงสิทธิทางการแพทย์ที่รัฐจัดไว้ให้แก่คนพิการนั้นเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพราะยังไม่ครอบคลุมและทั่วถึงสำหรับคนพิการทุกคน ทำให้มีคนพิการจำนวนหนึ่งที่ยังไม่สามารถเข้าถึงสิทธิทางการแพทย์ที่รัฐจัดไว้ให้ได้ แม้ปัจจุบัน พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 ซึ่งเป็นกฎหมายหลักที่ให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิต่างๆ ของคนพิการให้ได้รับความเสมอภาคและเท่าเทียมกับคนปกติทั่วไป ไม่ให้ถูกเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมแล้วก็ตาม แต่บทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ. ดังกล่าวนั้น ยังคงมีข้อบกพร่องที่ทำให้คนพิการยังไม่สามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์ต่างๆ ได้ อย่างสมบูรณ์ ประเด็นปัญหาที่สำคัญ สามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ปัญหาในการจดทะเบียนคนพิการ 2) ปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างคนพิการในระบบประกันสังคม ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ 3) ปัญหามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิทางการแพทย์ของคนพิการที่ยังเข้าไม่ถึงสิทธิประโยชน์ ตามมาตรา 20 โดยสิทธิประโยชน์ทางการแพทย์ไม่สามารถเข้าถึงและครอบคลุมคนพิการได้หมดทุกคน ทั้งในเรื่องการรักษาพยาบาล การได้รับอุปกรณ์ เครื่องช่วยคนพิการ จึงทำให้คนพิการที่ได้จดทะเบียนไว้กับรัฐแล้ว ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์อื่นๆ จากรัฐได้ ทั้งที่ได้ดำเนินการจดทะเบียนคนพิการเพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ตามสิทธิของตนแล้ว และ 4) ปัญหามาตรการพิเศษสำหรับคนพิการในการเข้ารับบริการทางการแพทย์ในสถานพยาบาล กล่าวคือ ในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายใดที่กำหนดขึ้นโดยเฉพาะว่าต้องมีช่องทางพิเศษสำหรับคนพิการในการเข้ารับบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข ประกอบกับจำนวนล่ามภาษามือมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของคนหูหนวกที่นับวันจะเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ เป็นต้น

สำหรับในส่วนของสิทธิได้รับการจัดหาอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกและเครื่องช่วยความพิการตามความพิการ มีการรับรู้ต่ำที่สุดร้อยละ 53.1 แต่กลับพบว่ามีการเข้าถึงร้อยละ 65.4 และมีการใช้ประโยชน์มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยสูงถึง 1.68 ซึ่งเห็นได้ว่าแม้ว่าคนพิการเพียงจำนวนหนึ่งที่ได้รับบริการในประเด็นนี้ แต่บริการนี้เป็นแบบให้บริการทางการแพทย์โดยรัฐอย่างถ้วนหน้า แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะมองเป็นภาพรวมของการให้บริการเหมือนเช่นเดียวกันกับบุคคลอื่นๆ ทั่วไป ซึ่งแม้ว่าผลการศึกษาคงพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงบริการดังกล่าวได้ แต่ก็ยังมีกลุ่มตัวอย่างอีกจำนวนไม่น้อยที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อีระศิริสมุด และคณะ (2557) ที่ได้ศึกษาการทบทวนชุดสิทธิประโยชน์และการเข้าถึงบริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ พบว่า มีคนพิการจำนวนมากที่เข้าไม่ถึงบริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการทั้งที่มีความจำเป็น ไม่ได้เรียนหนังสือ และไม่มียานพาหนะ ซึ่งการเข้าไม่ถึงบริการสุขภาพของคนพิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์และอุปกรณ์ฯ เกิดจากอุปสรรคหลายประการ เช่น ต้องเดินทางไกลไปรับบริการ ไม่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ไม่มีค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้ทำให้คนพิการบางกลุ่มเข้าไม่ถึงบริการที่จำเป็น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนานโยบายและมาตรการเพื่อลดช่องว่างและแก้ไขปัญหาค่าความเหลื่อมล้ำดังกล่าว จากผลการศึกษาพบว่าแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะมีการรับรู้บริการไม่มากนัก แต่มีการเข้าถึงรวมทั้งบริการดังกล่าวยังเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มตัวอย่างด้วย แสดงให้เห็นได้ว่าอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกและเครื่องช่วยสำหรับคนพิการเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตประจำวันของคนพิการ เป็นบริการที่ควรได้รับการประชาสัมพันธ์และพัฒนาให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง

บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 กลุ่มตัวอย่างรับรู้สิทธิในการเข้าศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการได้ทันที อาทิเช่น โรงเรียนอาชีวะพระมหาไถ่มูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ เป็นต้น มากที่สุดร้อยละ 56.9 แต่มีการเข้าถึงเพียงร้อยละ 33.4 และสามารถใช้อุปกรณ์ได้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.53 ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับสิทธิเข้าเรียนโรงเรียนปกติร่วมกับผู้อื่นได้ โดยมีการจัดให้เหมาะสมกับความพิการแต่ละประเภท ที่มีการรับรู้ร้อยละ 50.8 แต่มีการเข้าถึงเพียงร้อยละ 40.0 และสามารถใช้อุปกรณ์ได้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.53 แต่ในขณะที่สิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการศึกษาฟรีตั้งแต่ชั้นพื้นฐานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จนถึงระดับปริญญาตรีทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน กลุ่มตัวอย่างรับรู้สิทธิเพียงร้อยละ 50.8 แต่มีการเข้าถึงสิทธิ ร้อยละ 49.2 และสามารถใช้อุปกรณ์ได้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.51 ซึ่งสิทธิดังกล่าว เป็นไปตาม พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ที่ระบุว่าคนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สามารถเลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึง ความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น และได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล ซึ่งจากผลการศึกษาที่แม้ว่าจะมีการรับรู้ไม่มากนัก แต่กลุ่มตัวอย่างกลับสามารถเข้าถึงบริการได้มากกว่าเมื่อเทียบกับบริการอื่นๆ ของด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา ซึ่งอาจเนื่องมาจากเป็นบริการทางการศึกษาที่ไม่เสียค่าใช้จ่าย ทำให้คนพิการทุกกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจสามารถเข้าถึงได้ง่ายกว่าบริการทางการศึกษาอื่นๆ ที่มีค่าใช้จ่าย เนื่องจากโดยปกติ

แล้วคนพิการและครอบครัว จะต้องเผชิญกับปัญหาทางเศรษฐกิจมากกว่าครอบครัวทั่วไปเนื่องจากค่าใช้จ่ายในการดูแลคนพิการค่อนข้างสูง ประกอบกับคนพิการส่วนใหญ่ไม่สามารถทำงานและประกอบอาชีพเพื่อหารายได้เข้าครอบครัวได้ ดังนั้น บริการที่จัดให้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายจึงน่าจะสนับสนุนและส่งเสริมให้คนพิการสามารถเข้าถึงบริการได้ง่ายกว่า

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาภาพรวมของบริการการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษาแล้วพบว่า คนพิการเพียงครึ่งหนึ่งที่มีการรับรู้ต่อบริการด้านนี้ แต่ยิ่งไปกว่านั้น กลุ่มตัวอย่างไม่ถึงครึ่งที่สามารถเข้าถึงบริการการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษาได้ ซึ่งผลการศึกษานี้เป็นที่น่าสังเกตว่าการที่คนพิการไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการศึกษาได้นั้น เนื่องจากสาเหตุหลายประการ ทั้งจากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการศึกษาและการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษา สภาพร่างกายที่ไม่พร้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ไม่เอื้อให้คนพิการเข้ารับบริการทางการศึกษา ตลอดจนการไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภรธรรม มงคลสวัสดิ์ (2546) ที่ทำการศึกษาชีวิตและพฤติกรรมของคนพิการทางกาย พบว่าด้านเจตคติของครอบครัวส่วนใหญ่ คนพิการได้รับโอกาสทางการศึกษาน้อย โดยเฉพาะผู้ประสบอุบัติเหตุจนพิการไม่ได้รับการศึกษาต่อและสถานศึกษามีปัญหาความพร้อมในด้านการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

ในขณะที่บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 เฉพาะบัตรชั้นที่ 1 มีสิทธิได้รับ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาตนเอง ตลอดจนภรรยาและบุตรจนจบปริญญาตรีทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีการรับรู้ถึงร้อยละ 71.4 มีการเข้าถึงร้อยละ 65.7 และสามารถใช้อุปกรณ์ได้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.86 ส่วนทหารผ่านศึกพิการบัตรชั้นที่ 1 มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการศึกษาตนเอง และบุตรในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในประเทศ มีการรับรู้ร้อยละ 60.0 แต่มีการเข้าถึงมากที่สุดถึงร้อยละ 80.0 และสามารถใช้อุปกรณ์ได้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.86 ซึ่งกลุ่ม

ตัวอย่างสามารถรับรู้ เข้าถึง และใช้ประโยชน์จาก บริการการศึกษาของพระราชบัญญัติองค์การ สงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 ได้มากกว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคน พิการ พ.ศ.2550 แตกต่างจากสิทธิตาม ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจากสิทธิตามพระราชบัญญัติองค์การ สงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 ให้สิทธิใน การศึกษาที่สนับสนุนค่าใช้จ่ายได้มากกว่า เอื้อ ประโยชน์ต่อครอบครัว ภรรยาและบุตรของกลุ่ม ตัวอย่างได้มากกว่า แม้ว่าอายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จะเป็นวัยไม่สามารถใช้ประโยชน์จากสิทธิบริการ ดังกล่าว แต่ภรรยาและบุตรของกลุ่มตัวอย่าง สามารถใช้ประโยชน์ได้ ในแง่หนึ่งถือเป็นการส่งเสริม ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีครอบครัว สิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้จาก ครอบครัว ความพิการไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการ รับผิดชอบต่อครอบครัวในการเลี้ยงดูให้การศึกษา บุตรถือเป็นการแบ่งเบาภาระของกลุ่มตัวอย่างได้ ซึ่ง สิทธิดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ที่ระบุนว่า คน พิการมีสิทธิเรียนโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายที่สถานศึกษา ของรัฐทั้งการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี รวมถึง การศึกษาระดับอาชีวศึกษา ประกาศนียบัตรชั้นสูง และระดับปริญญาตรี

แต่ในส่วนของสิทธิทหารผ่านศึกพิการบัตร ชั้น 1 มีสิทธิได้รับ ทุนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ ทุนละ 50,000 บาท โดยการคัดเลือกจากคณะกรรมการ พิจารณากองทุนพระราชทานให้แก่บุตร มีการรับรู้ สูงถึง 80.0 แต่มีการเข้าถึงเพียงร้อยละ 62.9 และสามารถ ใช้ประโยชน์ได้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.69 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างไม่สามารถ เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิบริการได้อย่างเป็น เพราะการกำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การรับสิทธิ ทำให้ผู้เข้าเงื่อนไขและหลักเกณฑ์มีจำนวนน้อยเลยมี ผลต่อการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิบริการ

ในขณะที่การรับรู้ การเข้าถึง และการใช้ ประโยชน์ บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 เฉพาะบัตรชั้นที่ 2, 3, 4 ไม่แตกต่างจาก บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษาตาม

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคน พิการ พ.ศ.2550 มากนัก กล่าวคือ มีการรับรู้ ประมาณครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด แต่ สามารถเข้าถึงได้น้อยกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ และสามารถ ใช้ประโยชน์ได้ในระดับปานกลาง เช่น มีการรับรู้สิทธิการได้ทุนการศึกษาปีละ 10,000 บาท ต่อปีการศึกษาโดยการสอบชิงทุน มากที่สุดร้อยละ 63.2มีการเข้าถึงเพียงร้อยละ 43.2 และสามารถ ใช้ ประโยชน์ได้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.67 และสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการศึกษาบุตรจน จบปริญญาตรีทั้งในและนอกประเทศ คนละไม่เกิน 12,000 บาท แบ่งจ่ายเป็นรายปีๆ ละไม่เกิน 3,000 บาท กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ร้อยละ 55.0 มีการ เข้าถึงเพียงร้อยละ 46.3 และสามารถ ใช้ประโยชน์ได้ ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.65 เป็นต้น

สิทธิในการศึกษาของคนพิการนี้ มีความ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสนับสนุนให้เกิดการรับรู้ เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิดังกล่าวให้เทียบเท่า กับคนทั่วไป ซึ่งเป็นไปตามปฏิญญาว่าด้วยสิทธิคน พิการไทย (ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการไทย, 2541) ที่ให้ความสำคัญต่อสิทธิ โอกาส ความเสมอภาค การ มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และความต้องการของคนพิการ หรือทุพพลภาพ โดยมีสิทธิ โอกาส และความเสมอ ภาค โดยระบุว่าคนพิการมีสิทธิและโอกาสได้รับ การศึกษาอย่างมีคุณภาพในทุกๆระดับ ทุกรูปแบบ ของการจัดการศึกษาตามความต้องการของคนพิการ อย่างกับบุคคลทั่วไปทั้งการศึกษาในระบบนอก ระบบและการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยไม่มีการ จำกัดกีดกันเลือกปฏิบัติหรือข้อยกเว้นใดๆ นั่นเอง

บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 สิทธิเข้าทำงาน ตามโควตารัฐ คนพิการ 1 คน ต่อจำนวนพนักงาน 100 คน มากที่สุด ร้อยละ67.7 มีการเข้าถึงร้อยละ 54.6 และสามารถ ใช้ประโยชน์ได้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.41 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ มาก แต่ไม่สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จาก สิทธิ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ และไม่สามารถทำงานได้เท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป

องค์กรต่างๆ จึงมักไม่ค่อยรับคนพิการกลุ่มนี้เข้าทำงานเนื่องจากธุรกิจส่วนใหญ่มองที่ความคุ้มค่าและผลกำไรขององค์กรเป็นหลักจึงเลือกวิธีการสนับสนุนคนพิการวิธีการอื่นแทนการจ้างงานคนพิการ เช่น การจ่ายภาษี การให้พื้นที่ในการประกอบอาชีพค้าขาย แทนการรับคนพิการเข้าทำงานที่ต้องรับผิดชอบทั้งเงินเดือน สวัสดิการ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกในที่ทำงาน จึงอาจกล่าวได้ว่าแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะรับรู้สิทธิในข้อนี้ แต่กระบวนการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ยังมีปัจจัยขององค์กรจ้างงาน หรือนายจ้างเข้ามาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งเสริม หรือเป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในข้อนี้ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการรับคนพิการเข้าทำงานในสถานประกอบการจังหวัดพิจิตร ของ อรรถธรณ อินทนต์ และ พิรธรร บุนยรัตพันธุ์ (2554) ที่ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการรับคนพิการเข้าทำงาน พบว่า สถานประกอบการให้ความสำคัญกับลักษณะงานหรือประเภทของงานมากที่สุด เพราะคำนึงถึงผลประโยชน์ที่สถานประกอบการจะได้รับจ้างการทำงานของคนพิการ รวมถึงคนพิการต้องมีความรู้ ความสามารถที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนสถานประกอบการที่ไม่มีการรับคนพิการเข้าทำงาน เนื่องจากองค์ประกอบด้านลักษณะความพิการที่ไม่สามารถปฏิบัติงานได้หรือไม่ตรงลักษณะงาน เพราะการรับคนพิการเข้าทำงานอาจไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ประกอบกับความพร้อมในด้านต่างๆ ของสถานประกอบการและคนพิการ เช่น ทักษะของเจ้าของหรือนายจ้าง กฎหมาย สิ่งอำนวยความสะดวก และ ภูมิสำเนาของคนพิการ เป็นต้น ซึ่งเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงแรงงานที่กำหนดไว้ว่าหากสถานประกอบการเอกชนไม่รับคนพิการเข้าทำงานจะต้องจ่ายเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2556, มาตรา 34) หรือส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ เช่น ให้สัมปทานจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่างงาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ ทั้งนี้หน่วยงานราชการที่ไม่รับคน

พิการเข้าทำงานไปต้องจ่ายเงินเข้ากองทุนฯ แต่ต้องส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการเช่นเดียวกัน (พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2556, มาตรา 35) ซึ่งการประกอบอาชีพอิสระของคนพิการนั้น สิ่งสำคัญคือทุนในการประกอบอาชีพ ซึ่งกฎหมายทั้งสองฉบับที่งานวิจัยนี้ให้ความสนใจในการศึกษา ก็พบข้อมูลประเด็นการเข้าถึงบริการกู้ยืมเงินของคนพิการ ดังนี้

คนพิการมีสิทธิการขอกู้ยืมเงินคนพิการเพื่อประกอบอาชีพอิสระหรือขยายกิจการรายละไม่เกิน 60,000 บาท กำหนดส่งใช้ภายในระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี โดยไม่เสียดอกเบี้ย กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้มากถึง 62.3 แต่มีการเข้าถึงเพียงร้อยละ 45.4 และสามารถใช้อัตราดอกเบี้ยได้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.39 ทำให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้สิทธิ แต่ไม่สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิดังกล่าวได้เช่นเดียวกัน ซึ่งอาจเนื่องมาจากเหตุผลที่ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นผู้ป่วยใน ที่พักรักษาตัวอยู่ใน รพ.ทหารผ่านศึก จึงไม่สามารถเดินทางไปกู้ยืมเงินได้ รวมถึงกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุลักษณะพึ่งพิงครอบครัว สถานะภาพสมรสโสด พบมากถึง 39.2 กลุ่มตัวอย่างจึงเป็นคนพิการที่เป็นผู้สูงอายุที่อยู่เพียงลำพัง เป็นจำนวนมาก และอาศัยบ้านญาติอยู่ ไม่มีบ้านที่พ่อกอาศัยเป็นของตนเองจึงทำให้ ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิและการใช้ประโยชน์จากสิทธิดังกล่าวได้

ส่วนสิทธิตามพระราชบัญญัติต้องการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 สิทธิกู้เงินเพื่อการส่งเสริมการประกอบอาชีพคนละไม่เกิน 50,000 บาทกำหนดระยะเวลาผ่อนชำระไม่เกิน 3 ปี โดยผู้กู้ยืมนั้นจะต้องสำเร็จหลักสูตรอบรมอาชีพประเภทต่างๆ มีการรับรู้มากที่สุดร้อยละ 60.0 มีการเข้าถึงร้อยละ 55.4 และสามารถใช้อัตราดอกเบี้ยได้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.56 ส่วนสิทธิกู้เงินเพื่อการเกษตรระยะสั้น คนละไม่เกิน 20,000 บาท กำหนดระยะเวลาผ่อนชำระไม่เกิน 12 เดือน มีการรับรู้ร้อยละ 43.8 มีการเข้าถึงร้อยละ 50.8 และสามารถใช้อัตราดอกเบี้ยได้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.56 สิทธิกู้เงินเพื่อการประกอบอาชีพคนละ

ไม่เกิน 100,000 บาทกำหนดระยะเวลาผ่อนชำระไม่เกิน 5 ปี กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ร้อยละ 46.2 มีการเข้าถึงร้อยละ 45.4 และสามารถใช้จ่ายประโยชน์ได้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.63 และสิทธิกู้เงินเพื่อฝึกอาชีพภายนอกระยะสั้น แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะรับรู้สิทธิเพียงร้อยละ 36.2 ซึ่งน้อยที่สุดในด้านบริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ แต่กลับมีการเข้าถึงมากที่สุดถึงร้อยละ 59.6 และสามารถใช้จ่ายประโยชน์ได้ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.52 ซึ่งจากผลการศึกษา จะสังเกตได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ การเข้าถึงและใช้ประโยชน์ส่วนมากจากสิทธิการกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพ ซึ่งในการให้การกู้เงินนั้นต้องมีการกำหนดแผนวัดคุณภาพหลังการกู้เงินว่ากลุ่มเป้าหมายนำเงินไปใช้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของเงินนั้นๆ หรือไม่ ทั้งยังพบอีกว่ากลุ่มเป้าหมายเป็นหนี้จากการกู้เงินเป็นจำนวนมากโดยส่วนมากนำเงินมาใช้ผิดวัตถุประสงค์ เกิดสภาวะพึ่งพิงหมุนเวียนการกู้เงินวงจรหนี้สิน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนมากไม่ประกอบอาชีพ ดังจะเห็นได้จากบริการสิทธิได้รับที่ดินทำกิน ในนิคมการเกษตรและการประมงจากองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ที่มี การเข้าถึงเพียง 46.2 และสามารถใช้จ่ายประโยชน์ได้เพียงค่าเฉลี่ย 1.48 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างจะเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิที่สนับสนุนการกู้เงิน และไม่สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิประเภทที่สนับสนุนทางด้านอาชีพอื่นๆ ได้มากเท่าที่ควร แต่สิทธิดังกล่าวก็เป็นไปตามสิทธิตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 หมวด 3 หลักเกณฑ์และวิธีการสงเคราะห์ (พระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2510) ที่ระบุถึงการสงเคราะห์ด้านการอาชีพ ว่ารวมไปถึงแนะแนวอาชีพการส่งเสริมอาชีพการจัดหางาน การค้าประกันเข้าทำงานการจัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพและโรงงานในอารักรักษารฝึกอาชีพเป็นการศึกษาวิชาชีพระยะสั้น และการสงเคราะห์ด้านการให้สินเชื่อ ให้สินเชื่อสินเชื่อเพื่อการเกษตรระยะสั้นสินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพสินเชื่อเพื่อการสวัสดิการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน สินเชื่อเพื่อการเคหะสงเคราะห์ ดังนั้นจึงเป็นการน่าสนใจว่า

นอกจากสิทธิในการกู้ยืม หรือสินเชื่อในการประกอบอาชีพแล้ว หน่วยงานจะส่งเสริมบริการฟื้นฟูด้านอาชีพอย่างไรให้ได้รับความสนใจจากคนพิการ และจะพัฒนาช่องทางการเข้าถึงและใช้ประโยชน์อย่างไรให้คนพิการมีอาชีพ มีงานทำ สร้างรายได้ นำไปสู่การพึ่งพาตนเอง และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคม

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 พบว่า สิทธิรับเบี้ยความพิการเดือนละ 800 บาท มีการรับรู้มากที่สุดร้อยละ 73.8 มีการเข้าถึงร้อยละ 73.8 แต่สามารถใช้ประโยชน์ได้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.48 ซึ่งพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้มาก และเข้าถึงได้มากเช่นเดียวกันแต่สามารถใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิดังกล่าวได้เพียงปานกลาง เบี้ยคนพิการ เดือนละ 800 บาท นับว่าเป็นการให้สิทธิถ้วนหน้า ผู้ที่ถือบัตรคนพิการทุกคนสามารถได้รับเบี้ยยังชีพคนพิการ แต่กลุ่มตัวอย่างเข้าถึงสิทธิเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นทหารผ่านศึกพิการ ซึ่งพิการตรงตามหลักเกณฑ์ตามคู่มือแนวทางการประเมินการสูญเสียสมรรถภาพทางร่างกาย และจัดฉบับเฉลิมพระเกียรติในโอกาสการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครองราชย์ 60 ปี ในกลุ่มตัวอย่างบางรายอาจไม่เข้าหลักเกณฑ์คู่มือคนพิการขององค์การทหารผ่านศึก จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถเข้าถึงสิทธิและใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิดังกล่าวได้

ในขณะที่สิทธิในการยื่นขอใช้บริการการจัดสภาพแวดล้อมบ้านที่พักให้คนพิการเพื่อที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการ อาทิเช่น การติดตั้งราวจับในห้องน้ำ การทำทางลาดเพื่อขึ้นบ้าน ในอัตราไม่เกิน 20,000 บาท/คน กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ร้อยละ 60.8 มีการเข้าถึงเพียงร้อยละ 43.8 แต่สามารถใช้ประโยชน์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยถึง 1.75 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์จากสิทธิดังกล่าวมาก ถึงแม้การรับรู้จะไม่ได้อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าสิทธิดังกล่าวมีความสำคัญ จำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มตัวอย่างอย่างมาก เช่นเดียวกับสิทธิของผู้ดูแลคนพิการทางสติปัญญา

หรือทางจิตใจและพฤติกรรมที่สามารถกู้ยืมเงินได้ กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ร้อยละ 60.8 สามารถเข้าถึงได้เพียงร้อยละ 40.8 แต่สามารถใช้ประโยชน์ได้มากกว่าบริการทางสังคมอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.71 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เป็นสิ่งจำเป็นประการหนึ่งสำหรับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคมของคนพิการ ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนางานคนพิการของรัฐบาลออสเตรเลีย (2560) โดยคำนึงถึงการให้บริการที่เน้นความสัมพันธ์ของคนในสังคม (relationship-based) ให้ความสำคัญกับการออกแบบการพัฒนาสมรรถภาพคนพิการในหลายรูปแบบ เช่น การให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนระบบอาสาสมัครผู้ที่จะดูแลคนพิการ สนับสนุนการจ้างงานคนพิการ ส่งเสริมให้คนพิการสร้างทักษะทางสังคมและใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจ ให้การสนับสนุนและส่งเสริมสวัสดิการต่างๆ แก่คนพิการเป็นรายบุคคล ซึ่งรัฐบาลออสเตรเลียให้บริการโดยการทำงานแบบส่งเสริมกันในทุกภาคส่วน เน้นการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในระดับบุคคล ดังนั้นจึงให้ความสำคัญแก่ผู้เป็นนักบำบัดในรูปแบบต่างๆ แต่อย่างไรก็ตามก็ยังคงคำนึงถึงการทำงานแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรภาคส่วนต่างๆ ทั้งส่วนกลางและระดับพื้นที่แบบบูรณาการเพื่อสะดวกต่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในอนาคต

ในส่วนของสิทธิขอรับค่าปรึกษาในเรื่องต่างๆ ที่เป็นสิทธิประโยชน์ของคนพิการ สามารถติดต่อได้ที่สำนักพัฒนาสังคมฯ จังหวัด เทศบาลหรือ อบต. ไกลบ้าน กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ร้อยละ 67.7 มีการเข้าถึงร้อยละ 54.6 และสามารถใช้ประโยชน์ได้ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.61 ในประเด็นนี้มีความน่าสนใจที่แสดงให้เห็นว่า อบต. ถือเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดและสามารถเข้าถึงกลุ่มตัวอย่าง ครอบครัวและชุมชนของกลุ่มตัวอย่างได้มากที่สุด แต่กลับพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิดังกล่าวได้น้อย อาจเนื่องมาจากหน่วยงานขาดการทำงานลงพื้นที่เชิงรุกให้เป็นที่รู้จักของกลุ่มตัวอย่าง จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิดังกล่าวได้

สำหรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคมตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 พบว่า บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคมสิทธิตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 เฉพาะบัตรชั้นที่ 1 นั้น สิทธิที่ทหารผ่านศึกพิการบัตรชั้นที่ 1 มีสิทธิได้รับเงินเลี้ยงชีพพิเศษในกรณีไม่มีบ้านอุปถัมภ์พิเศษ เดือนละ 7,300 บาทเฉพาะบัตรชั้นที่ 1 และเงินช่วยเหลือแก่ทายาท 182,000 บาท กลุ่มตัวอย่าง มีการรับรู้ร้อยละ 68.6 มีการเข้าถึงเพียงร้อยละ 40.0 แต่สามารถใช้ประโยชน์ได้ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.06 ซึ่งถือว่าเป็นสิทธิที่กลุ่มตัวอย่างสามารถใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด เช่นเดียวกับสิทธิกู้เงินเพื่อที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน เฉพาะทหารผ่านศึกพิการบัตรชั้นที่ 1 มีสิทธิได้รับเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน สามารถกู้ได้คนละไม่เกิน 600,000 บาท ผ่อนชำระไม่เกิน 25 ปี มีการรับรู้ร้อยละ 62.9 มีการเข้าถึงเพียง 42.9 แต่สามารถใช้ประโยชน์มากที่สุดในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.06 รองลงมาคือ สิทธิกู้เงินทุนบริจาคเพื่อช่วยเหลือทหารผ่านศึก ประเภทที่ 1 เฉพาะทหารผ่านศึกพิการบัตรชั้นที่ 1 สามารถกู้ได้คนละไม่เกิน 20,000 บาท ผ่อนชำระไม่เกิน 3 ปี มีการรับรู้ร้อยละ 51.4 แต่มีการเข้าถึงเพียงร้อยละ 20.0 ซึ่งถือว่าน้อยที่สุดในสิทธิทั้งหมด แต่กลับสามารถใช้ประโยชน์ได้ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.03 ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับสิทธิตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 กล่าวคือ กฎหมายทั้งสองฉบับที่ให้สิทธิเกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจ จะมีการใช้ประโยชน์จากสิทธินั้นค่อนข้างมาก แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะรับรู้และเข้าถึงได้ไม่มาก จึงแสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีแนวโน้มที่จะสนับสนุนให้กลุ่มตัวอย่างได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคมของคนพิการได้มากกว่าบริการอื่นๆ

ในขณะที่บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคมตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 ทุกชั้นบัตรนั้น พบว่าสิทธิลดหย่อนค่าโดยสารเครื่องบินภายในประเทศชั้นประหยัด บริษัท การบินไทย มีการรับรู้ร้อยละ 54.6 แต่มีการเข้าถึงถึงร้อยละ 62.3 และสามารถใช้

ประโยชน์ได้มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.72 รองลงมาคือ สิทธิลดหย่อนค่าโดยสารรถประจำทาง ครึ่งราคาขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพมีการรับรู้ร้อยละ 53.8 แต่มีการเข้าถึงถึงร้อยละ 62.8 และสามารถใช้บริการได้ในระดับที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.70 ซึ่งทั้งสองสิทธิดังกล่าวนี้ กลุ่มตัวอย่างมีการเข้าถึง และมีการใช้บริการค่อนข้างมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนโยบายขององค์การทหารผ่านศึกที่ให้สิทธิได้อย่างทั่วถึง และถ้วนหน้าแก่ทหารผ่านศึกพิการ รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลอย่างกว้างขวาง ทำให้กลุ่มตัวอย่าง สามารถเข้าถึงและใช้บริการจากบริการดังกล่าวได้

การฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคมนี้ เป็นการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านจิตใจปรับสภาพจิตใจให้ดีขึ้นทำให้มีการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมและอารมณ์ การฟื้นฟูด้านจิตใจ เช่น การให้คำปรึกษา กีฬา/นันทนาการ จริยธรรม/ศาสนา สงเคราะห์ครอบครัว จะช่วยให้สามารถปรับพฤติกรรมและอารมณ์ให้มีขวัญกำลังใจ ทำให้ครอบครัวและผู้ใกล้ชิดลดความเครียดจากสภาพที่ต้องรองรับอารมณ์ สามารถอยู่ในสังคม มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม สามารถพึ่งพาตนเองได้ และไม่เป็นภาระต่อสังคม ตลอดจนได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการในด้านอาคาร สถานที่ และบริการสาธารณะต่างๆ โดยจัดบริการครอบคลุมถึงเงินสงเคราะห์คนพิการในครอบครัว และเบี้ยยังชีพคนพิการ บริการกู้ยืมเงินกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการต่างๆ ข้างต้น มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คนพิการคงไว้ซึ่งความเชื่อมั่นในตนเองและมีสุขภาพจิตที่ดี รวมถึงยอมรับสภาพความพิการของตน ตลอดจนการให้การศึกษแก่สังคมที่จะยอมรับความสามารถของคนพิการด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ควรให้การให้ความรู้ เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์อื่นๆ ให้กับกลุ่มเป้าหมายเพื่อเป็นทางเลือกในการเข้ารับบริการทางการแพทย์นอกเหนือจากโรงพยาบาลทหารผ่านศึก เช่น กลุ่มเป้าหมายที่ถือบัตรคนพิการสามารถเข้ารับการรักษาโรงพยาบาลของรัฐได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
2. องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ควรมีกลไก การสนับสนุนการเรียนรู้ ในรูปแบบอื่นๆ เพื่อเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตและเกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุ อาจเข้าถึงการศึกษาในระดับ
3. องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ควรมีกลไก การติดตามประเมินผลการประกอบอาชีพ พร้อมมีเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำติดตามอย่างต่อเนื่องเพื่อประเมินคุณภาพการให้บริการอย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาถึงแนวทางการติดตามประเมินผล การประกอบอาชีพทหารผ่านศึกพิการ
2. ควรมีการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนา การให้บริการด้านสิทธิประโยชน์ให้แก่ทหารผ่านศึกพิการ
3. ควรมีการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนา การเรียนรู้ ในรูปแบบอื่นๆ หรือการศึกษานอกระบบที่เหมาะสมกับทหารผ่านศึกพิการ
4. ควรมีการศึกษาถึงการติดตามผลการเข้าถึงสิทธิของทหารผ่านศึกพิการ อย่างมีคุณภาพและเหมาะสม
5. ควรมีการศึกษาถึงการติดตามผลการใช้ประโยชน์จากสิทธิทหารผ่านศึกพิการอย่างมีคุณภาพ

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ จีนา และ พิณีจ ทิพย์มณี. (สิงหาคม-พฤศจิกายน 2559). ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของคนพิการในการเข้าถึงสิทธิทางการแพทย์. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์* 5,(1), 82-93.
- ธีระ ศิริสมุท และคณะ. (2557). รายงานการวิจัย การทบทวนชุดสิทธิประโยชน์และการเข้าถึงบริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ. โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ, สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, สถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ
- ศิริลักษณ์ มาบง. (2551). การเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการภายหลังการจดทะเบียนคนพิการ: ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์บริการจดทะเบียนคนพิการแบบเบ็ดเสร็จ โรงพยาบาลสระบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุภรธรรม มงคลสวัสดิ์. (2546). *แนวทางการส่งเสริมอาชีพคนพิการ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรรวรรณ อินหันท์, และ พีรธร บุญรัตน์พันธุ์. (2554). *การศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลต่อการรับคนพิการเข้าทำงานในสถานประกอบการจังหวัดพิจิตร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.